

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 751/2025
26.06.2025.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Милене Рашић и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Крста Медана, због кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног Крсте Медана, адвоката Вићентија Даријевића, Деане Берак Савковић, Марине Миленковић и Јелене Пирић, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду-посебно одељење за сузбијање корупције К.По4 174/22 од 09.07.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 767/24 од 12.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 26.06.2025. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног Крсте Медана, адвоката Вићентија Даријевића, Деане Берак Савковић, Марине Миленковић и Јелене Пирић, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду-посебно одељење за сузбијање корупције К.По4 174/22 од 09.07.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 767/24 од 12.03.2025. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду-посебно одељење за сузбијање корупције К.По4 174/22 од 09.07.2024. године окривљени Крсто Медан је оглашен кривим да је извршио кривично дело проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 3. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од пет година.

Истом пресудом је према окривљеном на основу члана 79., 80. и 85. КЗ изречена мера безбедности забрана вршења позива, делатности и дужности одговорног лица у привредном друштву у трајању од пет година, од дана правноснажности пресуде, с тим што се у време трајања ове мере не урачунава време проведено на издржавању казне. Окривљени је на основу члана 252. и 258. став 4. ЗКП обавезан да оштећеном Републичкој дирекцији за робне резерве, на име имовинско-правног захтева исплати износ од 72.223.696,05 динара, у року од дванаест месеци од дана правноснажности

пресуде, под претњом принудног извршења. На основу члана 264. став 1. ЗКП окривљени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка чија ће висина бити одређена посебним решењем и судски паушал у износу од 5.000,00 динара, у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 767/24 од 12.03. 2025. године делимично је усвојена жалба бранилаца окривљеног Крсте Медана, па је преиначена пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције број К.По.4 174/22 од 09.07.2024. године, у делу одлуке о урачунавању мере задржавања, тако што је окривљеном Крсту Медану у казну затвора у трајању од пет година, на коју је осуђен првостепеном пресудом због извршења кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 3. у вези става 1. КЗ, на основу члана 63. став 1. КЗ урачунато време проведено на задржавању почев од 23.06.2022. године до 24.06.2022. године, док су у преосталом делу жалба бранилаца окривљеног Крсте Медана и жалба Вишег јавног тужиоца у Новом Саду, Посебног одељења за сузбијање корупције, одбијене као неосноване, а у преосталом непреиначеном делу првостепена пресуда потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости су поднели браниоци окривљеног Крсте Медана, адвокати Вићентије Даријевић, Деана Берак Савковић, Марина Миленковић и Јелена Пирић, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или да укине наведене пресуде и списе предмета врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног Крсте Медана, адвоката Вићентија Даријевића, Деане Берак Савковић, Марине Миленковић и Јелене Пирић је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, браниоци окривљеног истичу да је у погледу дела за које је окривљени оглашен кривим, примењен закон који се не може применити и дело за које је оглашен кривим, није кривично дело. Наведено браниоци образлажу наводима да кривично дело из члана 224. став 3. у вези става 1. КЗ није постојало у време предузимања радњи окривљеног, с обзиром да је наведена одредба ступила на снагу дана 01.03.2018. године а да је окривљеном стављено на терет да је кривично дело извршио у периоду од 17.03.2017. године до 13.07.2018. године, а првостепени суд у изреци пресуде није прецизирао који кривични законик је применио.

Изреком пресуде Вишег суда у Новом Саду-посебно одељење за сузбијање корупције К.По4 174/22 од 09.07.2024. године окривљени Крсто Медан је оглашен кривим да је у временском периоду од 17.03.2017. године до 13.07.2018. године, у Зрењанину, способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, свестан свог дела, да је исто забрањено, чије извршење је хтео, у намери да себи прибави противправну имовинску корист присвојио друге покретне ствари, које су му поверене на раду у субјекту привредног пословања и тиме тако себи прибавио противправну имовинску корист у износу који прелази милион и петсто хиљада динара, тако што је као директор, власник и одговорно лице у привредном друштву "Агро Медан" доо са седиштем у Зрењанину, присвојио робу-меркантилни кукуруз, власништво оштећене Републичке дирекције за робне резерве из Београда, која му је била поверена на рад у означеном субјекту привредног пословања, према два закључена уговора о складиштењу, чувању и обнављању меркантилног кукуруза број 338-147/2017-04 од 01.02.2017. године и број 338-261/2017-04 од 17.03.2017. године, по основу којих уговора је привредно друштво "Агро Медан" доо складиштило, обнављало и чувало у својим силосима у Зрењанину у ул. Првوماјска 66, за потребе оштећене Дирекције укупно 3.979.267 килограма меркантилног кукуруза, вредности 72.223.696,05 динара, све власништво оштећене, а коју количину кукуруза је окривљени након што је иста ускладиштена у силосима његовог привредног друштва присвојио односно отуђио, при чему такво присвајање односно отуђење није евидентирао у пословним књигама свог привредног друштва, није писмено обавестио оштећену дирекцију о извршеном отуђењу или евентуалном обнављању меркантилног кукуруза. нити је отуђење робе, њено искладиштење и отпрему извршио по изричитом писменом налогу оштећене дирекције, на који начин је окривљени себи прибавио противправну имовинску корист у укупном износу од 72.223.696,05 динара чиме је извршио кривично дело проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 3. у вези става 1. Кривичног законика.

Кривично дело проневера из члана 364. став 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 85/2005, 88/2005 111/2009, који се примењивао од 01.01.2006.године до 28.02.2018.године), чини онај ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист присвоји новац, хартије од вредности или друге покретне ствари које су му поверене у служби или на раду у државном органу, предузећу, установи или другом субјекту или радњи. Дакле, кривично дело из члана 364. став 1. КЗ подразумева проневеру покретних ствари поверених у служби или на раду како у субјекту који не обавља привредну делатност, тако и у субјекту привредног пословања. Ставом 3. наведеног члана је прописано да ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист или проузрокована штета у износу који прелази милион и песто хиљада динара, учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.

Кривично дело проневера из члана 364. став 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 94/2016 од 24.11.2016. године, са ступањем на снагу 01.03.2018. године) чини онај ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист присвоји новац, хартије од вредности или друге покретне ствари које су му поверене у служби или на раду у државном органу, установи или другом субјекту који не обавља привредну делатност.

Кривично дело проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 94/2016 од 24.11.2016. године, са ступањем на снагу 01.03.2018. године) чини онај ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист присвоји новац, хартије од вредности или друге покретне ствари које су му поверене на раду у субјекту привредног пословања. Ставом 3. наведеног члана је прописано да ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист или проузрокована штета у износу који прелази милион и песто хиљада динара, учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.

Изменама и допунама Кривичног законика од 24.11.2016. године, објављеним у „Службеном гласнику РС“ број 94/2016, кривично дело проневера је „подељено“ у два кривична дела. При томе, деоба је извршена према врсти субјекта у којем су учиниоцу кривичног дела проневере покретне ствари поверене на раду, односно према томе да ли је то субјект који не обавља привредну делатност или субјект привредног пословања и то на кривично дело проневера кажњиво по члану 364. КЗ и кривично дело проневера у обављању привредне делатности кажњиво по члану 224. КЗ.

Кривично дело проневера из члана 364. КЗ је измењено утолико што је од наведених измена извршилац овог кривичног дела само оно лице коме су покретне ствари поверене у служби или на раду у субјекту који не обавља привредну делатност. Истовремено, одредбе које се односе на проневеру у субјекту привредног пословања овим изменама издвојене су у посебно кривично дело - кривично дело проневера у обављању привредне делатности из члана 224. КЗ, чији је заштитни објект привредно пословање и имовина у том пословању, при чему је радња кривичног дела остала неизмењена.

Дакле, наведеним изменама, у Кривични законик је унето кривично дело проневера у обављању привредне делатности из члана 224. КЗ које задржава јасан правни континуитет са кривичним делом проневера из члана 364. КЗ у случају да су учиниоцу кривичног дела проневере покретне ствари поверене на раду у субјекту привредног пословања. Увођење кривичног дела из члана 224. КЗ је последица потребе да се направи разлика између вршења проневере у субјекту привредног пословања и субјекту који не обавља привредну делатност, јер је раније кривично дело проневера из члана 364. КЗ у потпуности изједначавало ситуације у којима се проневера врши како у субјекту привредног пословања тако и субјекту који не обавља привредну делатност.

Како кривично дело из члана 224. КЗ и поред наведених разлика, у свом законском опису има иста обележја као и раније кривично дело проневера из члана 364. КЗ и то пре свега радњу извршења, то је јасно да је наведеним изменама задржан јасан правни континуитет ове две инкриминације.

Имајући у виду напред наведено, као и чињеницу да је окривљени оглашен кривим да је присвојио друге покретне ствари које су му поверене на раду у субјекту привредног пословања, те да је један део својих радњи предузео у периоду од 01.03.2018. године до 13.07.2018. године, када је на снази било кривично дело

проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ, а да између овог и кривичног дела проневера из члана 364. КЗ (Службени гласник РС“, број 85/2005, 88/2005 111/2009, који се примењивао од 01.01.2006. године до 28.02.2018. године), које је било на снази када је окривљени предузео радње у периоду од 17.03.2017. године до 28.02.2018. године, постоји правни континуитет, као и да је за оба кривична дела (став 3.) предвиђена казна затвора у трајању од две до дванаест година, то је суд правилно применио кривични закон правном квалификацијом кривичноправних радњи окривљеног које је предузео у периоду од 17.03.2017. године до 13.07.2018. године као кривично дело проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 3. у вези става 1. КЗ.

Поред наведеног, по оцени овог суда, из изреке правноснажне пресуде јасно произилазе сва законска обележја кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 3. у вези става 1. КЗ и то како објективна која се односе на предузете радње окривљеног, односно да је окривљени у намери да себи прибави противправну имовинску корист присвојио друге покретне ствари, које су му поверене на раду у субјекту привредног пословања, као и квалификаторну околност описану у ставу 3. наведеног члана, да је прибавио противправну имовинску корист која прелази износ од 1.500.000 динара, а тако и субјективна обележја дела која се тичу урачунљивости и умишљаја (свести и воље) окривљеног за извршење дела, који укључује и свест о забрањености дела.

Стога су наводи изложени у захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног Крсте Медана, адвоката Вићентија Даријевића, Деане Берак Савковић, Марине Миленковић и Јелене Пирић, којима се истиче да опис радње извршења дела не садржи елементи кривичног дела за које је оглашен кривим, и да је на радње окривљеног примењен закон који се није могао применити, односно да су побијаним пресудама учињене повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, оцењени као неосновани.

У осталом делу захтева браниоци окривљеног истичу битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, која представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости. Међутим, наведену повреду браниоци окривљеног образлажу оспоравањем законитости Инспекцијског записника о контроли складишног простора број 0107/2018 од 16.07.2018. године, тако што истичу да је на наведеном записнику фалсификован потпис окривљеног, а о чему се окривљени изјаснио још у исказу који је дао пред јавним тужиоцем, па самим тим суд није могао засновати пресуду на наведеном доказу. У преосталом делу захтева браниоци окривљеног још истичу да постоји сумња да ли је окривљени тај који је предузимао радње које су му стављене на терет или је то чинило неко друго лице које је имало овлашћења и могућности да располаже имовином привредног друштва „Агро Медан“, имајући у виду да је директор наведеног предузећа АА, коме је записнички предат кукуруз Републичких робних резерви.

По оцени Врховног суда, у овом делу захтева браниоци окривљеног суштински оспоравају утврђено чињенично стање односно указују на повреду закона из члана 440.

ЗКП, полемишући са чињеницама утврђеним у правноснажним пресудама и указујући на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова.

Како повреда закона из члана 440. ЗКП не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то се Врховни суд у оцену изнетих навода, није ни упуштао.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,
Немања Симићевић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић